

Leauwe yn Fryslân

programma foar 2023-2024



Ofbylding fan it skilderij 'Buorkerij mei koalsied' fan Jentsje Popma

Kursus 'Leauwe yn Fryslân'

Oer leauwen en teology yn de Fryske kontekst

In projekt fan Stifting Krúspunt - Frysk Oekumenysk Platfoarm

Beskriuwing

Yn dizze kursus wurdt reflektarre op de situaasje fan tsjerke en leauwen yn de (histoaryske) kontekst fan Fryslân. Oan de hân fan de besteande teologyske fakken (histoarysk, Bibelsk, systematysk en praktysk) wurdt de kursist troch in ferkenningstocht ynwijd op it mêd fan leauwen en teology yn de Fryske kontekst. De fraach yn hoefieren de Fryske taal en kultuer in eigen plak yn tsjerke en teology hawwe, foarhinne hân hawwe en ek yn de takomst fertsjinje, foarmet it hermeneutysk ramt fan de kursus. Fragen oer relaasje tusken evangeelje en kultuer komme dus elke kear werom: taal, kultuer, skiednis, lânskip, mienskip, leauwen en spiritualiteit.

De kursus wurdt holden by Nijkleaster te Jorwert. Dat betsjut dat de kursUSDagen yn in fêst ritme fan 'ora et labora' plakfine. Dêrmei hat dizze ferkenningstocht net allinnich in kognityf mar ek in persoanlik-spiritueel karakter. De kursUSDagen besteane út in harkkolleezje yn de moarn en in wurkkolleezje yn de middei. De kursus wurdt oanbean yn in syklus fan trije jier. De kursist kin ién jier dielnimme of de ferkenningstocht útwreidzje. Oan it dielnimmen oan de yntroduksjemoarn binne gjin kosten ferbûn.

Doelstelling

It doel fan de kursus is dat de dielnimmers:

- mear sicht krije op leauwe/tsjerke/teology yn de Fryske kontekst,
- ûnderfine hoe't 'it evangeelje ûnderdompele is/wurdt yn de Fryske kultuer',
- de Fryske kontekst ferdiskontearje kinne yn de konkrete wurksituaasje,
- reflektearje kinne op de betsjutting fan de Fryske kontekst foar de teology,
- yn in setting fan rêst en ferstilling reflektearje op wurk en libben.

Kompetinsjes

De kursus draacht by oan (oernaam út it akkreditaasjekader fan de PThU):

1. Hermeneutische bekwaamheid. Het vermogen om methodisch, bereflecteerd en vernieuwend teksten, tradities, verhalen en praktijken in hun contexten en wisselwerkingen te lezen, te interpreteren, te verstaan en te vertolken en zichzelf hierbij te laten lezen, interpreteren, verstaan en vertolken.
4. Verbindende bekwaamheid. Het vermogen om in interactionele situaties verbindingen te leggen tussen cultuur en kerk, tussen traditie en dagelijks leven, tussen de plaatselijke kerk en de catholica.
6. Missionaire bekwaamheid. Het vermogen om a. te communiceren met mensen van fundamenteel verschillende achtergronden en levensbeschouwingen; b. eigen overtuigingen en geloof te verwoorden en te verkondigen in het besef van de specifieke context waarin dit gebeurt.

Doelgroep

Foar teologen (pastoraal wurkers, dûmny's en prysters) dy't harren ferdjipje wolle yn de Fryske kontekst fan leauwen, tsjerkemienskip en teology.

Oantal stúdzje-punten: 2 of 4 ECTS

Der wurde earst 4 stúdzjedagen oanbean. Ynklysyf de ferplichte literatuer stiet dat foar 56 oeren (2 ECTS).

Dêrnei folget de mooglikheid ta it skriuwen fan in artikel yn relaasje ta de tematyk fan de kursus. Dit proses wurdt begelaat troch de kursusslieding troch twa ynterfyzjegearkomsten wêryn't de opset en de útwurking fan it artikel besprutsen wurde. Ek dit proses stiet foar 56 oeren/2 ECTS. It artikel (2000-3000 wurden) kin publisearre wurde op it webstee fan Krúspunt en eventueel yn in tiidskrift.

Toetsing

De dielnimmers hawwe in oanwêzichheidsplicht en skriuwe elke kursusdei in refleksjeferslach. De dielnimmers dy't in artikel skriuwe, wurde begelaat en beoardiele troch de kursuslimeding. De kursus Leauwe yn Fryslân wurdt organisearre troch de Stifting Krúspunt. De organisaasje is yn hannen fan dr. Alex Riemersma, dr. Liuwe Westra, ds. Tytsje Hibma en ds. Hinne Wagenaar. De lêste twa fersoargje de koördinaasje fan de kursus.

Lokaasje

De lokaasje en setting foar de kursus is Nijkleaster te Jorwert. Dat betsjut dat de stúdzjedagen tagelyk ek kleasterdagen binne. It fêste ritme fan de woansdeis is:

- 9.15 Ynrin
- 9.30 Moarnsgebed
- 10.00 Kofje/tee mei kleasterkoeke
- 10.30 Programma diel 1
- 12.00 Kleastermiel yn 'Het Wapen van Baarderadeel'
- 12.45 Kleasterkuier
- 14.15 Programma diel 2
- 15.45 Koarte ôfsluting fan de dei
- 16.00 Ofskie en fuortgean

Kosten fan de kursus

Diel 1: Basis kursus (4 stúdzjedagen, 2 ECTS)	€ 500,00
Diel 2: Ynterfyzje en artikel (2 ECTS)	€ 150,00
Oanskaf: Hinne Wagenaar, <i>Op ús eigen wize</i> (Bornmeer 2015)	€ 22,50

Dosinten

- Alex Riemersma is foarsitter fan de Stifting Nijkleaster en wie foarhinne lektor Frysk & Meartaligens yn Underwiis en Opfieding oan de NHL Stenden hegeskoalle
- Liuwe Westra is gastûndersiker by de Fryske Akademy en Tresoar en foarsitter fan Krúspunt
- Hinne Wagenaar is pionier dûmny foar Nijkleaster en foarhinne foarsitter fan Krúspunt
- Tytsje Hibma is dûmny yn Arum-Kimswert en oant koartlyn praktikumdosint Oplieding Geastlike Begelieding PThU.

Programma stúdzjedagen

De kursus wurdt oanbean yn in syklus fan trije jier. De kursist kin ién jier dielnimme of de ferkenningstocht útwreidzje.

Jiergong 2023 – 2024:

Ynspiraasjeden op sneon 2 septimber 2023 9.30-15.30 yn Jorwert

Op dizze dei foar belangstellenden en oankommende kursisten kinne jo priuwe fan de sfear en ynhâld fan Leauwe yn Fryslân. De dei ferrint yn it ritme fan Nijkleaster, mei moarnsgebed en kleasterkuier. Der is ynformaasje oer de oankommende kursus en 3 âld-kursisten fertelle oer harren ûnderfining mei de kursus en it troch harren skreaune artikel. Ek is der romte foar in koarte besite oan kleaster Westerhûs.

Dei 1. Histoaryske teology (25 oktober 2023)

Tema: **Bernard Smilde: dichter, driuwer, oersetter.** De idéal en fan in Frysk Beweger yn 'e Grifformearde Tsjerken en de oekumene. Syn betsjutting foar de Nije Fryske Bibeloersetting en it Lieteboek foar de Tsjerken (1978) en hoe't it fierder gie. Dosint: dr. Liuwe Westra

Dei 2: Bibelske teology (22 novimber 2023)

Tema: **God is net fier fan elk fan uzes ôf.** Oer de betsjutting fan Paulus syn wurden yn de taspraak foar de Areopagus yn Hannelingen 17: "Dat se God sykje soenen, yn 'e hoop Him taastendewei te finen; Hy is ommers ek net fier fan elk fan uzes ôf. Want yn Him libje wy, bewege wy ús en besteane wy, lykas guon fan jimme dichters sein hawwe: Want wy stamje fan Him ôf." Nei oanlieding fan haadstik 9 út it boek *Op ús eigen wize. Sân ferhalen út it boek Hannelingen oer taal en kultuer.* Dosint: drs. Hinne Wagenaar

Dei 3: Systematyske teology (10 jannewaris 2024)

Tema: **Mienskip fan 'e hilligen, ferjouwing fan sûnden.** Hoe hillich is de Fryske mienskip? Besteane der typysk Fryske sûnden? In teologyske lêzing fan 'e Fryske boereroman. Dosint: dr. Liuwe Westra

Dei 4: Praktyske teology (7 febrewaris 2024)

Tema: **Hillige ûnrêst - pylgerje yn Fryslân.** Yn Fryslân wurdt in protte

kuiere, ek oer âlde en nije pylgerpaden. Yn 2017 kaam it boek 'Hillige
ûnrest' út fan Frits de Lange, oer de pylgertocht nei it hert fan de religy. Op
dizze dei ferkenne we de pylgerpaden fan Fryslân en de betsjutting fan it
pylgerjen foar ús leauwen en tsjerke-wêzen. Dosint: drs. Tytsje Hibma